

**Skema til
PRAKTIKSTEDSBESKRIVELSE**

jf. NY Bekendtgørelse om uddannelse til professionsbachelor som pædagog.
Med virkning fra 1. august 2007

Beskrivelse af praktikstedet: Institutionens navn: Adresse: Postnr. og By: Tlf.nr.: Institutionens E-mail: Hjemmeside adr.: Institutionsleder: Kommunal: Privat: Regional:	Udfyldes af institutionen Børnehaven Nordlyset Ladingvej 12, Herskind 8464 Galten 87 94 24 36 Hanna.rasmussen@skanderborg.dk www.skanderborg.dk/nordlyset Hanna Rasmussen Skanderborg kommune.
Institutionstype/ foranstaltning Antal børn / unge / voksne Aldersgruppe Antal stuer / afdelinger Åbningstid	Udfyldes af institutionen 60 børn 3 – 6 år Stjernen, Lynet og Planeten Mandag til torsdag kl. 6.30 – 17.00 Fredag kl. 6.30 – 16.30
Ansatte (pædagogiske faggrupper, andre faggrupper)	Udfyldes af institutionen 5 pædagoger, 3 medhjælpere og 1 studerende. 1 rengøringsperson. 1 souschef og 1 leder.
Praktikvejlederens kvalifikationer: Kontaktperson(er) for praktikuddannelsen	Udfyldes af institutionen (Klik på firkanten og sæt x) Pædagogisk grunduddannelse: ☒ Praktikvejlederuddannelse ☐ PD modul i praktikvejledning: ☐ Diplomuddannelse ☐ Andet/ andre uddannelser: ☐ Navne: Lisa Jakobsen

<p>Formål jf. lovgrundlag.</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p>
<p>Karakteristik af brugergruppen: Beskrivelse af den / de aktuelle børne- / brugergruppe.</p>	<p>Udfyldes af institutionen Vi har aldersblandede grupper. 3 stuer hvor der er både 3, 4 og 5 årige børn på hver stue.</p>
<p>Arbejdsmetoder: Beskrivelse af institutionens foretrukne pædagogiske metoder og begrundelser herfor</p>	<p>Udfyldes af institutionen Gruppeopdelingen prioriteres højt, da det for barnet er trygt og overskueligt, at have "sin egne voksne" og sin egen gruppe. I det daglige arbejder vi på tværs, idet vi lader stuerne være åbne overfor hinanden. Det betyder, at børnene kan lege med børn fra andre grupper. Grundlæggende ser vi barnet som videbegærligt, nysgerrigt og aktivt. Med udgangspunkt i det enkelte barns behov, evner og muligheder, skal vi som pædagogisk personale understøtte barnet i dets læring. Vi ser læring som en proces, hvori barnet i aktiv samspil med dets omverden hele tiden tilfører sig viden. Børn lærer af andre børn, af sig selv og af voksne. Legen er det bærende element i læring. Pædagogiske læreplaner arbejdes der med på tværs af grupperne. Vi sammensætter grupperne så de 3 årige + 1 voksen fra hver stue, de 4 årige + 1 voksen fra hver stue og de 5 årige + 1 voksen fra hver stue er sammen. Dette fordi vi mener at det giver børnene andre færdigheder og muligheder at være sammen med jævnaldrende, og det giver megen god sparring i personalegruppen. Derudover skal vi til efteråret i gang med at arbejde målrettet med den anerkendende pædagogik.</p>
<p>Tværfprofessionelt samarbejde: Faggrupper som institutionen samarbejder med.</p>	<p>Udfyldes af institutionen Talepædagog, psykolog, fysioterapeut, sundhedsplejerske, pædagogisk konsulent i kommunen, PPR Herskind skole og sagsbehandler.</p>
<p>Arbejdsforhold Forventes den studerende at ar-</p>	<p>Udfyldes af institutionen Vi forventer at den studerende indgår i arbejdet på lige fod med os andre. Det bety-</p>

bejde alene? Ved bekræftelse: hvor meget og hvordan?	der at der kan være situationer hvor den studerende er alene på stuen, men aldrig alene i huset.
Øvrige oplysninger	Udfyldes af institutionen

Uddannelsesplan for de 3 praktikperioder

Praktikstedet skal jf. bekendtgørelsen § 14.stk. 2 formulere en uddannelsesplan for de 3 praktikperioder i overensstemmelse med bilag 7 og 8 i bekendtgørelsen.

Bilag 7 indeholder dels **faglige kompetencemål** og dels centrale **kundskabs og færdighedsområder** (CKF'ere), som de studerende skal leve op til i de 3 praktikperioder.

De faglige kompetencemål er det, som den studerende skal kunne når praktikperioden er afsluttet. CKF'erne indeholder områder, som de studerende skal opnå indsigt i og erhverve sig færdigheder indenfor i løbet af de 3 praktikperioder. Til hver periode er knyttet et særligt fokusområde, der medvirker til at synliggøre progressionen i praktikuddannelsen.

Uddannelsesplan

Praktikperiode 1 På 1. semester	
Uddannelsesmål	Periodens Faglige Kompetencemål jf. bilag 7: <i>Målet for 1. praktikperiode er, at den studerende kan</i> <ol style="list-style-type: none"> a) indgå i praktikstedets daglige pædagogiske praksis, b) indgå i og udvikle betydende relationer og støtte andres evne til etablering af relationer, c) deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af pædagogiske processer, d) opsamle og reflektere over erfaringer fra praksis, e) begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen praksis og f) demonstrere personlig indsigt om egne relationsmæssige forudsætninger og sociale færdigheder.

	<p>Periodens Centrale Kundskabs- og Færdighedsområder jf. bilag 7</p> <p><i>Fælles for de tre praktikperioder</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) Praktikstedets pædagogiske og samfundsmæssige opgave og funktion, mål og pædagogiske praksis. b) Kulturelle og samfundsmæssige vilkårs betydning for pædagogisk praksis. c) Praktikstedets målgruppe(r) og dennes (disses) behov, livskvalitet, udvikling og læring. d) Etik, værdier og menneskesyn. e) Deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion med henblik på dokumentation og udvikling af pædagogisk praksis. <p><i>1. praktikperiode: Den pædagogiske relation</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) Samspil og relationer mellem deltagerne i den pædagogiske proces. b) Samspilsprocessers betydning for den enkeltes livskvalitet og udvikling, herunder egen indflydelse på og betydning for relationen. c) Kommunikation, samspil og konflikter i relationer. d) Magt og etik i relationer.
<p>Institutionen som praktiksted:</p> <p>Er der særlige forventninger til den studerendes forudsætninger?</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p> <p>Vi forventer, at den studerende er en aktiv og engageret medarbejder, der tager ansvar. En medarbejder, der har sine egne opgaver i vores dagligdag – ligesom alle os andre. Vi forventer, at det er en medarbejder, der stiller spørgsmål til det vi gør, indgår i en gensidig dialog og bidrager med nyt til pædagogiske diskussioner. Vi forventer, at den studerende tør begå fejl og lære af disse, da det at arbejde med mennesker er en livslang faglig og personlig proces. Vi forventer at den studerende møder til tiden, passer sit arbejde og er forberedt til evt. møder. At den studerende overholder almindelig lovgivning herunder tavshedspligten. Vi forventer at den studerende tager ansvar for egen uddannelse og læring. I praktikken skal den studerende tage hul på</p>

<p>Er der særlige arrangementer og aktiviteter som den studerende skal deltage i?</p> <p>Andet:</p> <p>Den studerendes arbejdsplan:</p>	<p>arbejdet med at udvikle faglige kompetencer, identitet, selvstændighed og ansvarlighed i det pædagogiske arbejde og opnå praktiske pædagogiske færdigheder, så som at være i stand til at lave pædagogiske forløb, se muligheder for pædagogik i de daglige gøremål og få et pædagogisk overblik. Den studerende skal også starte på at tilegne sig færdigheder i at kunne opdage, udvælge, afgrænse og analysere en pædagogisk problemstilling og opstille løsningsforslag og handle ud fra disse i samspil med resten af personalet. Og ikke mindst skal den studerende påbegynde afklaringen af egne pædagogiske holdninger og metoder.</p> <p>Personalemøder, Pædagogiske dage, forældresamtaler, stuemøder, Kompetencemøder, Dialogmøder og forældrearrangementer.</p> <p>Det finder vi ud af sammen med den studerende.</p>
<p>Angivelse af relevant litteratur:</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p> <p>Institutionen har et godt "bibliotek" med mange af de gængse læste fagbøger.</p>
<p>Organisering af praktikvejledning Hvordan og hvornår gives der vejledning?</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p> <p>Der er afsat 1 time ugentligt til vejledning i skemaet. Vejledning er mellem vejleder og studerende, og evt. ledelse.</p> <p>Der forventes, at den studerende møder forberedt og har lavet dagsorden (og efterfølgende referat) evt. i samarbejde med vejleder.</p>
<p>Organisering af kontakt til uddannelsesinstitution (herunder en kort beskrivelse af hvordan institutionen forholder sig, hvis der er bekymring / problemer i praktikforløbet)</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p> <p>Den primære kontakt mellem institutionen og uddannelsesinstitutionen vil under praktikforløbet foregå mellem vejleder og praktiklærer.</p> <p>Ved bekymringer eller problemer vil vi først drøfte vores bekymring med den studerende, herefter inddrage seminariet.</p>

Uddannelsesplan

Praktikperiode 2 På 5. semester

Uddannelsesmål	<p>Periodens faglige kompetencemål jf. bilag 7:</p> <p><i>Målet for 2. praktikperiode er, at den studerende kan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) indgå i og bidrage til tilrettelæggelsen og organiseringen af det daglige pædagogiske arbejde, b) deltage i udviklings- og forandringsprocesser, c) planlægge, gennemføre, dokumentere og evaluere pædagogiske processer, d) dokumentere og formidle pædagogisk praksis og e) begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen og praktikstedets praksis. <p>Periodens Centrale Kundskabs- og Færdighedsområder jf. bilag 7 (se også under praktikperiode 1)</p> <p><i>2. praktikperiode: Den pædagogiske institution</i></p> <ul style="list-style-type: none"> a) Pædagogisk praksis som samfundsmæssig institution og offentligt anliggende. b) Institutionel omsorg, opdragelse og udvikling. c) Institutionaliserings betydning for brugere og udøvere af pædagogisk praksis i lyset af de kulturelle og samfundsmæssige vilkår. d) Praktikstedets organisation, kultur og ledelse. e) Internt og eksternt samarbejde. f) Magt og etik i den institutionelle ramme.
Institutionen som praktiksted: Er der særlige forventninger til den studerendes forudsætninger?	Udfyldes af institutionen Vi forventer, at den studerende er en aktiv og engageret medarbejder, der tager ansvar. En medarbejder, der har sine egne opgaver i vores dagligdag – ligesom alle os andre. Vi forventer, at det er en medarbejder, der stiller spørgsmål til det vi gør, indgår i en gensidig dialog og bi-

<p>Er der særlige arrangementer og aktiviteter som den studerende skal deltage i?</p> <p>Andet:</p> <p>Den studerendes arbejdsplan:</p>	<p>drager med nyt til pædagogiske diskussioner. Vi forventer, at den studerende tør begå fejl og lære af disse, da det at arbejde med mennesker er en livslang faglig og personlig proces. Vi forventer at den studerende møder til tiden, passer sit arbejde og er forberedt til evt. møder. At den studerende overholder almindelig lovgivning herunder tavshedspligten. Vi forventer at den studerende tager ansvar for egen uddannelse og læring.</p> <p>I praktikken skal den studerende arbejde med at udvikle faglige kompetencer, identitet, selvstændighed og ansvarlighed i det pædagogiske arbejde og opnå praktiske pædagogiske færdigheder, så som at være i stand til at lave pædagogiske forløb, se muligheder for pædagogik i de daglige gøremål og få et pædagogisk overblik. Den studerende skal også arbejde med at tilegne sig færdigheder i at kunne opdage, udvælge, afgrænse og analysere en pædagogisk problemstilling og opstille løsningsforslag og handle ud fra disse i samspil med resten af personalet. Og ikke mindst skal den studerende komme langt med afklaringen af egne pædagogiske holdninger og metoder.</p> <p>Personalemøder, Pædagogiske dage, forældresamtaler, stuemøder, Kompetencemøder, Dialogmøder og forældrearrangementer.</p> <p>Det finder vi ud af sammen med den studerende.</p>
<p>Angivelse af relevant litteratur:</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p> <p>Aftales mellem den studerende og vejleder. Institutionen har et godt "bibliotek" med mange af de gængse læste fagbøger.</p>
<p>Organisering af praktikvejledning Hvordan og hvornår gives der vejledning?</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p> <p>Der er afsat 1 time ugentligt til vejledning i skemaet. Vejledning er mellem vejleder og studerende, og evt. ledelse.</p> <p>Der forventes, at den studerende møder forberedt og har lavet dagsorden (og efterfølgende</p>

	referat) evt. i samarbejde med vejleder.
Organisering af kontakt til uddannelsesinstitution (herunder en kort beskrivelse af hvordan institutionen forholder sig, hvis der er bekymring / problemer i praktikforløbet)	Udfyldes af institutionen Den primære kontakt mellem institutionen og uddannelsesinstitutionen vil under praktikforløbet foregå mellem vejleder og praktiklærer. Ved bekymringer eller problemer vil vi først drøfte vores bekymring med den studerende, herefter inddrage seminariet.

Uddannelsesplan for Specialiserings-praktikken Praktikperiode 3 På 7. semester

I mindst halvdelen af tiden skal den studerende i den tredje praktikperiode arbejde med et af nedenstående specialiseringsområder: På følgende blanket beskriver institutionen konkrete specialiseringsmuligheder

<p>Specialiseringsområder: Hvilke(n) specialiseringsområde(r) findes i jeres institution</p> <p style="text-align: center;">(Klik på firkanten og sæt x)</p> <p>Børn og unge ☒</p> <p>Mennesker med nedsat funktionsevne ☐</p> <p>Mennesker med sociale problemer ☐</p> <p>Linjefagsområder: Hvilke linjefagsområder er der i særlig grad fokus på i institutionen?: Prioriter med 1,2,3 hvis det er muligt.</p> <p style="text-align: center;">(Klik på firkanten og skriv 1,2 og 3)</p> <p>Sundhed, krop og bevægelse: ☐ 1</p> <p>Udtryk, musik og drama: ☐ 3</p> <p>Værksted, natur og teknik: ☐ 2</p>	
Uddannelsesmål	<p>Periodens faglige kompetencemål jf. bilag 7:</p> <p><i>Målet for 3. praktikperiode er, at den studerende kan</i></p> <p>a) beherske den pædagogiske praksis og bidrage til udvikling og fornyelse af den</p>

- pædagogiske profession,
- b) yde en målrettet indsats i forhold til en valgt målgruppes behov,
  - c) redegøre for, hvordan teoretisk og praktisk viden om en målgruppe kan kvalificere grundlaget for pædagogisk virksomhed generelt,
  - d) skabe viden gennem deltagelse i, analyse af og refleksion over praksis på baggrund af (videnskabs)teoretiske forudsætninger og metodiske færdigheder og
  - e) redegøre for egen professionsidentitet og forholde sig til professionens handlegrundlag og udvikling.

Periodens faglige kompetencemål jf. bilag 8:

Målet er, at den færdiguddannede kan

- a) anvende viden og indsigt i det specifikke arbejde med brugergruppen,
- b) opstille fagligt begrundede pædagogiske mål ud fra en forståelse af brugernes perspektiver og handlemuligheder,
- c) reflektere kritisk over pædagogiske tænkemåder og handlemuligheder ud fra teori, forskning og praksisforståelser inden for det valgte specialiseringsområde og
- d) udmønte professionsforståelse og professionsetik inden for det valgte specialiseringsområde.

Periodens Centrale Kundskabs- og Færdighedsområder

(se også under praktikperiode 1)

3. praktikperiode: Den pædagogiske profession

- a) Professionens arbejdsområder og opgavefelt.
- b) Pædagogiske handleformer og pædagogiske metoder.
- c) Professionens vidensformer, faglige kernebegreber og terminologi, herunder det videnskabelige grundlag og videnskabelige metoder.
- d) Sammenhængen mellem den samfundsmæssige moderniseringsproces og professionens historiske og kulturelle udvikling.
- e) Professionsbevidsthed og -identitet.
- f) Den pædagogiske professions faglige bi-

Den studerendes arbejdsplan:	Det finder vi ud af sammen med den studerende.
Angivelse af relevant litteratur:	Udfyldes af institutionen Bøger om: anerkendende pædagogik, relationer, social arv, inklusion og aktivitets bøger. (f.eks. Daniel Stern) Aftales mellem den studerende og vejleder. Vi har et godt "bibliotek" med mange af de gængse læste fagbøger.
Organisering af praktikvejledning Hvordan og hvornår gives der vejledning?	Udfyldes af institutionen Der er afsat 1½ time ugentligt til vejledning i skemaet. Vejledning er mellem vejleder og studerende, og evt. ledelse. Der forventes, at den studerende møder forberedt og har lavet dagsorden (og efterfølgende referat) evt. i samarbejde med vejleder.
Organisering af kontakt til uddannelsesinstitution (herunder en kort beskrivelse af hvordan institutionen forholder sig, hvis der er bekymring / problemer i praktikforløbet)	Udfyldes af institutionen Den primære kontakt mellem institutionen og uddannelsesinstitutionen vil under praktikforløbet foregå mellem vejleder og praktiklærer. Ved bekymringer eller problemer vil vi først drøfte vores bekymring med den studerende, herefter inddrage seminariet.

BESKRIVELSE AF PRAKTIKINSTITUTIONENS SPECIALISERINGS-MULIGHEDER.

Den studerende har mulighed for at arbejde med følgende Centrale kundskabs- og færdighedsområder i relation til sin specialisering:

BØRN OG UNGE:	<i>Beskriv hvilke punkter man kan arbejde med i institutionen og hvorledes.</i>
a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.	Udfyldes af institutionen Mennesket er i udvikling, og det sker via relationer. (relationsteorier) Det anerkendende menneskesyn – finde ressourcer. At italesætte verdenen. (Daniel Stern) Alle børn har en grund/hensigt til en handling. Se på egen rygsæk.

b) Børn og unges livsbetingelser og trivsel, herunder omsorgssvigt og mobning, i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.	Vi kan ikke undgå at arbejde med dette. Hvordan vi gør dette afhænger af situationen og børnene.
c) Inklusion og eksklusion.	Vi arbejder med inklusion frem for eksklusion.
e) Børne- og ungekultur, leg og aktiviteter.	Vi arbejder med såvel strukturerede som ustrukturerede uge forløb.
f) Brugerinddragelse og rettigheder, herunder samarbejde med og vejledning af forældre og andre pårørende samt fagpersoner.	Vi tager udgangspunkt i relationer og løser konflikter med børnene. Vi samarbejder med forældre, og afholder efter behov møder med forældre og fagpersoner i forhold til problemstillinger. (K-møder)
g) Udsatte børn og unge samt børn og unge med særlige behov for pædagogisk støtte og indsats.	Vi udarbejder handleplan ved behov for særlig indsats.
h) Forebyggende arbejde og interventionsformer.	Tidlig indsats, handleplan og samarbejde med forældre og andre relevante personer. (K-møder)
i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for børn, unge og deres pårørende.	FN konventionen, serviceloven, Skanderborg kommunes børn og unge politik. Pædagogiske læreplaner.
j) Pædagogiske læreplaner og sprogvurderinger i dagtilbud.	Vi arbejder med 2 læreplanstemaer om året. Dette på tværs i huset. Derudover laver vi sprogsceening af 3 årige børn.
k) Skolestart og fritidsordning. Overgang fra daginstitution til skole.	Vi samarbejder med Herskind skole. Vi laver, som noget nyt, glidende overgang pr. ca. 15. maj, hvor 2 medarbejdere fra børnehaven flytter med børnene over i skolen. Projektet er under udarbejdelse. Inden børnene starter i skole laver vi overleverings møder for hvert enkelt barn, dette i samarbejde med forældrene.

<p>MENNESKER MED NEDSAT FUNKTIONSEVNE:</p>	<p><i>Beskriv hvilke punkter man kan arbejde med i institutionen og hvorledes.</i></p>
<p>a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p>
<p>b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.</p>	
<p>c) Funktionsnedsættelse og livsmuligheder.</p>	
<p>d) Inklusion og eksklusion.</p>	
<p>e) Omsorg, magt og relationsdannelse.</p>	
<p>f) Samarbejde med brugere, pårørende og professionelle.</p>	
<p>g) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.</p>	
<p>h) Brugerinddragelse og rettigheder.</p>	
<p>i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen, herunder centrale handicappolitiske målsætninger.</p>	
<p>j) Kompensationsmuligheder.</p>	
<p>k) Kommunikative processer og alternative kommunikationsformer.</p>	

<p>MENNESKER MED SOCIALE PROBLEMER:</p>	<p><i>Beskriv hvilke punkter man kan arbejde med i institutionen og hvorledes.</i></p>
<p>a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.</p>	<p>Udfyldes af institutionen</p>
<p>b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.</p>	
<p>c) Inklusion og eksklusion.</p>	
<p>d) Omsorg, magt og relationsdannelse.</p>	
<p>e) Opsøgende arbejde og interventionsformer.</p>	
<p>f) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.</p>	
<p>g) Brugerinddragelse og rettigheder.</p>	
<p>h) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen.</p>	
<p>i) Misbrug og psykiske lidelser.</p>	
<p>j) Truede familier, sorg og krise.</p>	

Praktikuddannelse

1. Signalement

Praktikuddannelsen bidrager til uddannelsens målsætning ved at tilvejebringe basis og ramme for professionsbaseret viden, forståelse og færdigheder som grundlag for professionel handling. Praktikuddannelsen og undervisningen på uddannelsesinstitutionen udgør to forskellige, gensidigt supplerende læringsrum, hvor vidensformer i samspil kan kvalificere den studerendes læring og videnskabelse.

Udgangspunktet for den studerendes læring er deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion vedrørende samspillet mellem pædagog, institution og profession. Praktikuddannelsen udgør rammen for den studerendes praktiske øvelser og er felt for den studerendes egen undersøgelse af den pædagogiske profession og professionens brugergrupper.

Uddannelsens 3 praktikperioder tilrettelægges med en progression, der gradvist inddrager flere perspektiver på det pædagogiske arbejdes kompleksitet, og som udvider de studerendes opmærksomhedsfelt og overblik i forhold til pædagogisk praksis og profession. 1. praktikperiode rettes primært mod den konkrete pædagogiske relation, hvorefter fokus tillige omfatter institutionelle perspektiver i 2. praktikperiode, for endelig i 3. praktikperiode at placere den pædagogiske opgave i forhold til den samfundsmæssige forandringsproces.

2. Faglige kompetencemål

Målet for 1. praktikperiode er, at den studerende kan

- a) indgå i praktikstedets daglige pædagogiske praksis,
- b) indgå i og udvikle betydende relationer og støtte andres evne til etablering af relationer,
- c) deltage i planlægning, gennemførelse og evaluering af pædagogiske processer,
- d) opsamle og reflektere over erfaringer fra praksis,
- e) begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen praksis og
- f) demonstrere personlig indsigt om egne relationsmæssige forudsætninger og sociale færdigheder.

Målet for 2. praktikperiode er, at den studerende kan

- a) indgå i og bidrage til tilrettelæggelsen og organiseringen af det daglige pædagogiske arbejde,
- b) deltage i udviklings- og forandringsprocesser,
- c) planlægge, gennemføre, dokumentere og evaluere pædagogiske processer,
- d) dokumentere og formidle pædagogisk praksis og
- e) begrunde og forholde sig etisk og kritisk reflekterende til egen og praktikstedets praksis.

Målet for 3. praktikperiode er, at den studerende kan

- a) beherske den pædagogiske praksis og bidrage til udvikling og fornyelse af den pædagogiske profession,
- b) yde en målrettet indsats i forhold til en valgt målgruppes behov,
- c) redegøre for, hvordan teoretisk og praktisk viden om en målgruppe kan kvalificere grundlaget for pædagogisk virksomhed generelt,
- d) skabe viden gennem deltagelse i, analyse af og refleksion over praksis på baggrund af (videnskabs)teoretiske forudsætninger og metodiske færdigheder og
- e) redegøre for egen professionsidentitet og forholde sig til professionens handlegrundlag og udvikling.

3. Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Fælles for de tre praktikperioder

- a) Praktikstedets pædagogiske og samfundsmæssige opgave og funktion, mål og pædagogiske praksis.
- b) Kulturelle og samfundsmæssige vilkårs betydning for pædagogisk praksis.
- c) Praktikstedets målgruppe(r) og dennes (disses) behov, livskvalitet, udvikling og læring.
- d) Etik, værdier og menneskesyn.
- e) Deltagelse, systematisk erfaringsopsamling og refleksion med henblik på dokumentation og udvikling af pædagogisk praksis.

1. praktikperiode: Den pædagogiske relation

- a) Samspil og relationer mellem deltagerne i den pædagogiske proces.
- b) Samspilsprocessers betydning for den enkeltes livskvalitet og udvikling, herunder egen indflydelse på og betydning for relationen.
- c) Kommunikation, samspil og konflikter i relationer.
- d) Magt og etik i relationer.

2. praktikperiode: Den pædagogiske institution

- a) Pædagogisk praksis som samfundsmæssig institution og offentligt anliggende.
- b) Institutionel omsorg, opdragelse og udvikling.
- c) Institutionaliseringens betydning for brugere og udøvere af pædagogisk praksis i lyset af de kulturelle og samfundsmæssige vilkår.
- d) Praktikstedets organisation, kultur og ledelse.
- e) Internt og eksternt samarbejde.
- f) Magt og etik i den institutionelle ramme.

3. praktikperiode: Den pædagogiske profession

- a) Professionens arbejdsområder og opgavefelt.
- b) Pædagogiske handleformer og pædagogiske metoder.
- c) Professionens vidensformer, faglige kernebegreber og terminologi, herunder det videnskabelige grundlag og videnskabelige metoder.
- d) Sammenhængen mellem den samfundsmæssige moderniseringsproces og professionens historiske og kulturelle udvikling.
- e) Professionsbevidsthed og -identitet.
- f) Den pædagogiske professions faglige bidrag til løsning af tværprofessionelle opgaver.

Specialisering

1. Signalement

Specialiseringen bidrager til uddannelsens målsætning ved at kvalificere til tilvejebringelse og anvendelse af viden, teori og metode inden for et specifikt arbejds-, funktions- eller fagområde.

Læring i fagområdet fungerer eksemplarisk, således at opnåede kompetencer inden for det valgte specialiseringsområde kan anvendes i forhold til øvrige målgrupper med andre samfundsmæssige, institutionelle og personlige betingelser. Ved fordybelse i og konkretisering af et specifikt arbejdsområde bidrager specialiseringen til at professionsrette uddannelsens øvrige fag og faglige elementer.

2. Faglige kompetencemål

Målet er, at den færdiguddannede kan

- a) anvende viden og indsigt i det specifikke arbejde med brugergruppen,
- b) opstille fagligt begrundede pædagogiske mål ud fra en forståelse af brugernes perspektiver og handlemuligheder,
- c) reflektere kritisk over pædagogiske tænkemåder og handlemuligheder ud fra teori, forskning og praksisforståelser inden for det valgte specialiseringsområde og
- d) udmønte professionsforståelse og professionsetik inden for det valgte specialiseringsområde.

3. Centrale kundskabs- og færdighedsområder

Børn og unge

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- b) Børn og unges livsbetingelser og trivsel, herunder omsorgssvigt og mobning, i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- c) Inklusion og eksklusion.
- d) Omsorg, magt og relationsdannelse.
- e) Børne- og ungekultur, leg og aktiviteter.
- f) Brugerinddragelse og rettigheder, herunder samarbejde med og vejledning af forældre og andre pårørende samt fagpersoner.
- g) Udsatte børn og unge samt børn og unge med særlige behov for pædagogisk støtte og indsats.
- h) Forebyggende arbejde og interventionsformer.
- i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for børn, unge og deres pårørende.
- j) Pædagogiske læreplaner og sprogvurderinger i dagtilbud.
- k) Skolestart og fritidsordning. Overgang fra daginstitution til skole.

Mennesker med nedsat funktionsevne

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- c) Funktionsnedsættelse og livsmuligheder.
- d) Inklusion og eksklusion.
- e) Omsorg, magt og relationsdannelse.
- f) Samarbejde med brugere, pårørende og professionelle.
- g) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.
- h) Brugerinddragelse og rettigheder.
- i) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen, herunder centrale handicappolitiske målsætninger.
- j) Kompensationsmuligheder.
- k) Kommunikative processer og alternative kommunikationsformer.

Mennesker med sociale problemer

- a) Menneske-, lærings- og udviklingssyn i relation til konkrete didaktiske og metodiske overvejelser.
- b) Brugerens livsbetingelser og trivsel i relation til kulturelle, institutionelle og samfundsmæssige vilkår.
- c) Inklusion og eksklusion.
- d) Omsorg, magt og relationsdannelse.
- e) Opsøgende arbejde og interventionsformer.
- f) Aktiviteter og udfoldelsesmuligheder for brugergruppen.
- g) Brugerinddragelse og rettigheder.
- h) Love, konventioner og regler af særlig betydning for brugergruppen.
- i) Misbrug og psykiske lidelser.
- j) Truede familier, sorg og krise.